

Hrušáková, M. ed.: Pocta Petru Hlavsovi. Sborník příspěvků z konference

**Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta
Iuridicum Olomoucense, o.p.s., 2009, 320 stran**

Jana Volková*

Docent JUDr. Petr Hlavsa, Csc., je významnou osobností a dlouholetým pedagogem Právnické Fakulty univerzity Palackého v Olomouci. Ta u příležitosti jeho 70. narozenin uspořádala dne 13. 3. 2009 konferenci, na jejímž základě vydala publikaci: Pocta Petru Hlavsovi. Sborník příspěvků z konference.

Sborník se skládá z 29 příspěvků, které jsou velice různorodé, neboť se nezabývají pouze určitým společným tématem. Ačkoli se jedná o příspěvky z různých právních odvětví, ve většině případů na aktuální nebo všeobecně zajímavá téma, spojuje je právě osobnost

a dílo jubilanta. Autory příspěvků jsou jak významní pedagogové právnických fakult, zástupci dalších právních profesí, tak mladí akademičtí pracovníci. Vzhledem k rozmanitosti příspěvků nemá sborník specifickou vnitřní strukturu, jednotlivá díla nejsou řazena tematicky nebo podle právních odvětví, ale podle jmen autorů.

Pro tuto recenzi byly vybrány příspěvky týkající se občanského a rodinného práva, nicméně eseje z dalších oblastí práva jsou v publikaci zastoupena stejnou měrou.

Příspěvek Mgr. Michala Černého, Ph. D. se týká zcela aktuálního tématu elektronizace civilního procesu. Autor se soustředil na problematiku elektronického

* Mgr. Jana Volková, doktorandka Katedry občanského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno.

podpisu a obecného elektronického podání, elektronického návrhu zápisu do obchodního rejstříku, elektronického platebního rozkazu a doručování do datových schránek. Právě datové schránky jsou v poslední době jedním z nejdiskutovanějších témat, protože při jejich zavedení došlo k situacím, se kterými zákon nepočítal. Došlo k propojení nejen právní úpravy, ale také technických postupů, z čehož vznikají v praxi zcela zásadní problémy (např. v případech, kdy je nutné stanovit přesný okamžik doručení). Autor v příspěvku nejen obecně shrnuje právní úpravu, její novelizace, ale také odkazuje např. na judikaturu Ústavního soudu a na problémy, které s sebou elektronizace přináší.

Sdělovací prostředky v České republice již v mnoha případech upozornily na problematiku mezinárodních únosů dětí. Tímto tématem se blíže zabývala JUDr. Jana Křiváčková z Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Správně uvedla, že mezinárodní únosy již nejsou v současné době něčím výjimečným, což je způsobeno migrací obyvatel a uzavíráním manželství s osobami s odlišným státním občanstvím nebo zemí původu, resp. s odlišným obvyklým bydlištěm. JUDr. Křiváčková v úvodu přehledně uvádí prameny práva, které mezinárodní únosy dětí upravují, s hlavním důrazem na novou úpravu řízení o navrácení dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí v občanském soudním řádu. Následně se zabývá předmětem, účastníky a zahájením řízení, průběhem řízení, rozhodnutím, opravnými prostředky a výkonem rozhodnutí. Analyzuje tak kontroverzní aspekty řízení, což čtenáři pomáhá k tomu, aby se ve věci zorientoval a vytvořil si tak ucelený přehled. Příspěvek uzavírá vlastní hodnotící závěry k právní úpravě.

JUDr. Lenka Westphalová z Právnické fakulty univerzity Palackého v Olomouci se zabývá otázkou nové právní úpravy výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí. Rozvod manželství je častým jevem, v mnoha případech ale nejcitelněji zasáhne děti, které z manželství vzešly. Autorka shrnuje novelu občanského soudního

řádu účinnou od 1. 10. 2008, na jejímž základě mělo dojít k prohloubení ochrany nezletilého dítěte po rozvodu rodičů. Postupně zkoumá dílčí změny právní úpravy a jejich následky a projevy. Např. upozorňuje na to, že při výkonu rozhodnutí odnětím dítěte byla přesunuta poučovací povinnost soudu z první do poslední fáze vykonávacího řízení; soud o řádném plnění povinnosti styku rodiče s dítětem poučí rodiče v rámci poslední fáze nalézacího řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Dále se autorka zabývá ukládáním pokut k vymáhání řádné realizace styku s dítětem a dalšími změnami. Poznává, že zrychlení vykonávacího řízení u nezletilých dětí je nutné především z toho důvodu, že špatně upravené poměry a vztahy v rodině mohou dítě navždy poznamenat a negativně ovlivnit jeho vývoj.

V dalším příspěvku se Mgr. Klára Bartoníčková, taktéž z Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, zabývá nástroji ochrany před domácím násilím. Autorka ve svém příspěvku stručně představuje dosavadní právní úpravu ochrany před domácím násilím a ochranu poskytovanou Policií ČR. Soustřeďuje se na procesněprávní prostředky podle občanského soudního řádu, především na předběžné opatření podle § 76b občanského soudního řádu. Autorka se např. zabývá stranami a průběhem řízení, obsahovými náležitostmi návrhu na vydání předběžného opatření, způsoby rozhodnutí soudu. Příspěvek není pouhým shrnutím otázek týkajících se předběžného opatření podle § 76b o. s. ř., protože Mgr. Bartoníčková upozorňuje také na problematiku dané právní úpravy a navrhuje řešení de lege ferenda.

Na závěr uvedeme, že pocta Petru Hlavsovi je velmi rozmanitým sborníkem, který zasahuje do mnoha právních oblastí, což je pro čtenáře určitě zajímavé. Za přínos lze považovat zejména skutečnost, že zařazené příspěvky se týkají vysoce aktuálních otázek, což nepochybně přispěje k rozšíření a prohloubení znalostí, a to jak studentů, tak odborné veřejnosti.